

طاشينك
اشهر يومية غزير
ماموريان: هارند ماموريان: ازمير

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 ԴՂ. 20	
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40 ԴՂ. 20	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐԱՆ	25	13 ԴՐ.	

Կամակմուր պէտք է ուղղակի խմբագր. գրասենյակ
Մամուրիան Տպարան — Բզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

2ի հրատարակումը ձեռագիրներ չեն վերադարձուի

10 ՓԱՐԱ

ՏԳԵՂ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

Իզմիրի Դատաստանական Խորհուրդը վերջերս արտասկզբ կերպով սկսած է ըզբաղել ամուսնալուծման դատերով:

Դրեթի չարաթ չանցնիր որ Դատաստանական Խորհուրդը առջև չկրկնէ մէկէ աւելի նմանօրինակ խնդիրներ: Ուստի նոյն իսկ Բաղադատութեան կը դատուին ամուսնալուծման եղանակով պաշտօնական յայտարարութիւններէ վերջ առձանը ներկայ չըլլալով, կ'իմանանք նոյնպէս թէ այդ կարգի բնաւորութիւն ունեցող կարգ մը դիմումներ ալ կան եղած, կամ հետզհետէ ըլլալով:

Ասիկա հայ ընտանեկան օճախի վաղեմի կազմակերպութեան այնչափ զօլուած մէկ հաստատուն պատուարին վերադուր կը նշանակէ, հարուած մը մեր աւանդական բարքերուն և ազգանշան մը պարզապէս մեր բարոյական անանկութեան:

Եթէ քննենք այդ ամուսնալուծման պատճառներուն բնաւորութիւնը, գրեթէ ամուսն քաջատուութեան պիտի տեսնենք որ երկու կողմերէն մէկուն զոյաւորարար, և երբեմն երկու կողմերուն ալ ամուսնական պարտականութեան հանդէպ ունեցած անհաւատարմութիւնն ու դաւաճանութիւնն է եղած, և հազիւ երբեմն ընտանեկան լուծին ծանրութիւնը, աղքատութիւնը, դաւաճանքը կերակրելու հոգը, կամ բնական պակասութիւն մը:

Ամուսնական անհաւատարմութեանց ու դաւաճանութեանց մէկ քանի ցայտուն և բաւականէն աւելի աղմկայարարող դէպքեր արդէն ասկէ առաջ Իզմիրի հայ հրապարակը աղմկեցին: Հասարակաց ու հանրային գաղափարները չաղաքացաւ ատենց չորս իր արդար վիճակը արձակելու: Դատաստանական մարմինը իր կարգին օրինական ձևակերպութիւններով արձակեց իր վճիռը: Այնքալ աւելի խորանուած ու արդար ձևակերպութեան վրայ գրուեցաւ իրենց գատակնիքը կամ անմեղութիւնը: Հայ եկեղեցին իր խորհուրդներէն մերկացուց և չորհրդակցեց չնացողը, դաւաճանը և անհաւատարմութիւնը:

Երբեմն մեր մէջ ոչ միայն ամուսնի ալիք զատապարտեալ հազուադէպ կ'անթող պատիւ. չունենին, անոնք հասարակաց գաղափարներով խորանուած, մեկուսացածներէն էին ընկերակալութեան առջև տակնք ու մորու նկատուած: Ամէն զուտ զոյգ էր իրենց առջև: Անոնց բարեւելն անցած ամուսնի կը սկսուէր, մէկը իրեն կ'ստանալէ, միւրը իրեն զոյգ ու դաւաճան նոյնպէս կ'ստանալէ: Նկատուած հանդէպ ընտանեկան բարոյական հասկացողութեան:

Այսօր, ընդհակառակը, այդպիսիները յաղթանակ մը աւելի տարած ըլլալ կը թուին և ամուսնալուծութիւնն ու կ'անթողութիւնը իրեն զոյգ մը աւելիք երեւոյթներ մեր ընկերական կեանքին մէջ ընկած, ձեռք ձեռքի կը քալեն և սկսած են ալ օրորական բան մը դառնալ:

Ամուսնալուծութեան տարապետող լեզուին հետ մեր ընկերները արդէն ըսած ենք ժամանակին այս սխալներուն մէջ:

Բայց ինչո՞վ պիտի կարողանանք արդարացի կ'անթողութեան և ամուսնալուծութեան ալ յաճախապէս դառնալ սկսած երեւոյթները, որ մեր բարքերուն երբեմն անձանթ, հիմա սկսած են ալ օրորական երեւոյթները հանդիսանալ:

Բաղմակնութեան և բաղմայրութեան թուականներուն մէջ է որ ալ սկսեց և ալ:

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵՋ

Երբոր զաւանդութիւն մէջ ունէ կ'եղանցի մը նորագոյթեան կամ չինութեան պէտքը զգան, անմիջապէս չըջնան պատգամաւոր մը կ'հանեն մէջտեղ որովհետեւ քաղաքէ քաղաք պտտի և հանգանակութիւն ընէ ինչպատ տեղւոյն եկեղեցիի կամ վարժարանի չինութեան:

Դաւառացիներուն համար տեսակէտով մը ներքին կ'համարենք իրենց այս ալիք մայր չըջնալովութիւնն քաղաքէ քաղաք: Բայց ինչ պիտի ըսենք սա կեղծութիւնը քաղաքի որ գլխին տէր ընկու համար, իրեն զինուած ունէ հանգանակութեան ի պատասխան ժողովրդական տոմար մը կուտայ զվարձանքուն և նախ և առաջ կ'ըլլէ Իզմիր, իրեն պարարտ հորթ մը սկզբնաւորութեան անկէ ընկու համար:

Եւ աւելին կայ, Պօլիս բանի մը պէտք ունեցաւ, ուսանողական Գոմուի, ընկերութեան մը ինչպատ սարքուած պարահանդէսի, երկուցի կամ ուրիշ ունէ քանի մը համար հանգանակութեան, անմիջապէս Իզմիր կ'տեսնէ ու հոն կ'ըրկուին նաւակ, տոմար կամ հրաւեր ժամանակելու համար... ազգասիրտք:

Ինչ չեմ մոռցած Աթէնքի եկեղեցւոյ պարտքին հատուցման համար Իզմիրէ քաղաք հարկէ աւելի օսկիներն, հապա Միացեալ պարահանդէսին համար, անցաւ տարի զրուած 100է աւելի մէկ օսկիներ տոմարն, նոյնպէս երգեցիկ հանդէսի մը ատթիւ նորէն հարկաւոր տոմարն, ասոնք իրողութիւններն են: Թողունք գէթ 15 օրն անգամ ժողովրդական տոմարով այս ու այն անհատին ներկայանալն Առաջնորդարան:

Արդ՝ հիմակ որ Իզմիրցիք պիտի սկսին իրենց նոյնպէս տաճարին նորոգութեան, որ ինչպէս կ'հաւատեն, պարծանք մըն է ամբողջ հայութեան համար, չէք կարծիք որ յարմար առիթն եկած ըլլայ զիմելու մեր Պօլսահայ ազգակիցներուն, Պատրիարքարանի, հարուստներու և անոնցմէ օգնութիւն խնդրելու ինչպատ մեր եկեղեցիին...:

Իրաւ որ յարմար է առիթը, մի՞ իմասնէք:

Եթէ կուզէք որ Իզմիրի զուտ հանգարտ մնայ ապագային և չարունակական ձաճորդներու չմտնուի վարկեան մը իսկ մի մտածէք և սկսեցէք զիմելութեան...: Տասնոցի մը անգամ զուրէն պէտք չունի Իզմիրցիք, այս գիտենք և տեսնուց մը անգամ ինչ զրկի մեզի դուրսէն, այն ալ ըսեմ, քայքայ սա օգուտը կուտես: Ինչպէս որ մեզի անհանգիստ ընելու եւ ընկնելու ունենար ալիքն ապագային...:

Օգտուեցէք առիթն...: ԵՍ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Միութեան ուրիշ զիմաւորացի տնօրէնութիւնները և զործառնութիւնները հետեալ կերպով կ'ամփոփուին:

Ա. — Մուշի և չըջնալովի համար Միութեան նպատարաւ Յանձնախումբ մը կ'ազմուած է: Գիր. Ներսէս Եպիսկ. Ստ. Բախանեան: Նախագահութեամբ, անդամներն են՝ Տեառն Նազարէթ՝ Բէշլիքան, Հայագաղա Տէր-Յովնանէսեան, Յովհաննէս Բաղդասարեան, Շաղուր Տէր-Գեորգեան, Սարգիս Չաթիւեան և Նիկողայր Տրոյեան:

Բ. — Կիլիկիոյ Շրջանակին Միութեան ներկայացուցիչ կ'ազմուած է առժամաբար

Միացեալ Բնակչութեանց Կիլիկիոյ Տեսուչ Տիար Միքայէլ Նախանեան:

Գ. — Կովկասի և Մոսքուայի մէջ Միութեան ներկայացուցիչ և Մասնաճիւղներ հիմնելու պաշտօնով է. Պատուիրակ կարգուած է Տիար Վահան Թէքէեան, որ այս նպատակաւ պիտի աշխատակցի Միութեան Ա. Պատուիրակ Տիար Համբարձում Առաքելեանի, աւելի մասնաւորաբար պետական արտօնութիւն ձեռք բերելու գործին մէջ:

Դ. — Վանի ազգայինները մասնաւոր հանգանակութեամբ մը (որ ցարդ 500 Օսմ. օսկիէ հասած է) յանձն տուած ըլլալով առաջին տարին Վարժապետանոցին համար մասնաւոր չէք մը տրամադրել, իսկ երկրորդ տարին յատուկ չէք մը կառուցանելով Միութեան նուիրել, գոյացած համաձայնութեան վրայ Միացեալ Բնակչութեան Վարժապետանոցին բաղուած կատարած է սոյն քաղաքին մէջ 24/3 Նոյեմբերին: Այս տարի Ա. կարգը միայն կ'ազմուած ըլլալով դասախօսութիւնները սկսած են Տիար Յովսէփ Գուլաճեանի տեսչութեամբ:

Ե. — Միութեան պաշտօնական ամսական թերթի կոչը ընդհանուր համակրանքի առաքել եղած ըլլալով, կեղծ. Ժողովի Կանոնադրութեան ծրագիր մը պատրաստած և Ժողովին առաջարկած է յատկապէս Յանձնարէն սկսեալ «Միութեան» հանդէսի հրատարակութեան ձեռնարկել: Մինչև ցարդ 1000ի չափ բաժանորդագրութիւններ ոտորագրուած են արդէն:

Զ. — Հաճընի այրիներու և որբուհիներու յատուկ Աշխատանքի Տունը Միութեան նպատարաւ օգտակար և ամէն կերպով օժանդակութեան արժանի հաստատութիւն մը ըլլալով, Միութեան Գա. հիւրէի Տիկնանց Օժանդակ Մասնաճիւղը այն աշխատանքի ձեռագործներէն մաս մը ծախելով և մաս մըն ալ վիճակահանութեան դնելով՝ շուրջ 60 Անգլ. Օսկիի հասոյթ մը գոյացուցած է:

Միութեան Հաճընի մէջ վարագործի (ճիճի) աշխատանքը մը հիմնուած ձեռնարկած ըլլալով՝ յարմար տեսնուած է երկու հաստատութիւնները միացնել, իբրեւ Միութեան արհեստագործական ձեռնարկ՝ յոգուտ այրիներու և որբուհիներու:

Է. — Միութեան Ամերիկայի 31 Մասնաճիւղ մըն էր ուսնք փութաք յայտնած ըլլալով Սորհրդակցական Համաժողով մը զուտութիւն Ամերիկայի Մասնաճիւղներուն մէջ աւելի սերտ յարաբերութիւններ մը չսկսելու և Միութեան աւելի լայն սահմանի մէջ ծառայելու միջոցները տնօրէնելու նպատակով, կեղծ. Ժողովը իր հաւանութիւնը տուած է: Սոյն Սորհրդակցական Համաժողովը մօտեւոր պիտի գուտարուի՝ հաւանորէն Նիւ-Եօրքի մէջ և տեղւոյն Մասնաճիւղի ատենապետ Տօք. Ա. Արագեանի նախագահութեամբ:

Ը. — Վերջերս Տօք. Ն. Տաղաւարեան Թուրքիոյ մէջ, Գիր. Մուշեղ Եպիսկ. Սերոբեան Ամերիկայի մէջ, և Տիար Ա. Միքայէլեան Ռուսիոյ մէջ՝ Միութեան ծառայութեան անհուրաբար աշխատած ըլլալով, կեղծ. Ժողովը իր ջիւղ չորհանակալութիւնները քաղաքական և յիշեալ անխնայ պատուիրակներուն հասցէին:

Գիր. Մուշեղ Եպիսկ. Սերոբեան ներկայ չըջնալով մէջ ինքնաբերական յոժարութեամբ քաղմակութեան մասնաճիւղներու կազմութեան և բարգաւաճութեան աշխատած ըլլալով, իր մատուցած ծախակցին ծառայութեանց համար՝ Պատուոյ Անդամ հռչակուած է:

Թ. — Վաղուց անտ. փառաբան ըլլալով Բարիդի մէջ ևս մասնաճիւղ մը

հիմնել, այս նպատակով կեղծ, ժողովի փոխ. Առնապետ Ե. Ազատյան Պէյ իրեն լիազոր պատուիրակ անձնակազմի Բա. բեգ երթալով այս գործը ի գլուխ հանած ըլլալուն առթիւ՝ ինչպէս և անկէ առջ կը արդիւնաւոր ատարելութեանց համար կեղծ. Վարչ. Ժողովը, ի նշան երախտագիտութեան, Բարեբար Անգամ արձանագրած է իր յարգելի աշխատակիցը:

Ժ.— Զօր-Մարգարէի մէջ կառուցուած Բէկէկեան Որբանոց-Արհեստանոցի շէնքը աւարտելու մօտ ըլլալով, որոշուած է կահաւորումի և որբերու ընտրութեան ընդօրինակ ձեռնարկելով՝ Միութեան յառաջիկայ տարեդարձին, այսինքն 1 Մարտին, պաշտօնական բացումը կատարել, ինչպէս ապա՛ն է, այս հաստատութեան վարչութիւնը ևս Միութեան կողմէ յանձնուած է Միացեալ Ընկ., որ պատրաստած է ուսուցմանական և արհեստագործական ծրագիր մը:

ԺԱ.— Բարձրի նորակազմ Մասնաժողովի հիմնադիր անդամներէն Տիարք Ա. Էդեսյան. Ռ. Մարկոսեան և Ա. Թաճկապուրեան 10000ական ֆրանք մուտքի տուրք արձանագրուած ըլլալով, ըստ կանոնադրի Պատույ Անդամներու ցուցակը արձանագրուած են:

ԺԲ.— Նկատելով որ Միութեան անունով և հաշուոյն Միացեալ Ընկ. կողմէ մատակարարուած դիւղային վարժարաններուն յատուկ տարեկան վարկը անբաւական է: Ժողովը որոշեց այդ նպատակը բարձրացնել տարեկան 400 Օսմ. Ոսկի:

ԺԴ.— Ասկէ առաջ կեղծ. Ժողովը 200 Անգլ. Ոսկիի տարեկան վարկ մը քուէարկած էր Մուշի և չընդունաւ ներու մէջ գիւղատնտեսի որ համար: Այս անգամ, Միացեալ Ընկ. անոց հետ հաւանքով, կեղծ. Ժողովը որոշեց սոյն վարկը յատկացնել ընդհանուր քննիչի մը (180 Օսմ. Ոսկի տարեկան) և 40 Օսմ. Ոսկին ճանապարհածախս). որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ իրեն պատուիրակ ներկայացնել Միութիւնը և իրեն Միացեալ Ընկ. անոց կրթական տնտես Միութեան այդ չընդունակ նախնական վարժարաններուն հսկողութիւնը կատարել:

ԺԶ.— Կեղծ. Վարչ. Ժողովը խիստ չափեր անգիտակցութեամբ և ճշգրտ. Ն. Տաղատարեանէ՝ վերջին տեղում Անատուրի մէջ կատարած ուղեւորութեան առթիւ, որուն մէջ Միութեան անձնուէր պատուիրակը իր եռամսեայ գործունէութեան մանրամասնութիւնները կուտայ իր հիմնած նոր և կազմակերպած հին մասնաճիւղներու, կեղծութիւն զրկուած և անաջողութեամբ նպատակներու և այլ կարեւոր հարցերու նկատմամբ:

Կեղծ. Ժողովը, հիմնուելով Միացեալ Ընկերութեանց կրթական պատճառներուն և Տօքթ. Ն. Տաղատարեանի թիւարդութեանց վրայ, այս պահուս կ'ուսումնասիրէ զանազան գիւղերու մէջ ևս նախնական վարժարաններ հիմնելու ծրագիր մը:

ԺԸ.— Կեղծ. Ժողովը վերջերս երեք չընդունակներ զրկած է Միութեան Մասնաժողովներուն:

Առաջինը՝ 28 Սեպտեմբ. ի. յետմը. նայ Մասնաժողովներու չափութիւնը զարձակելով՝ փութկոտութիւն ցոյց տալու անհրաժեշտութեան վրայ. բացատրելով որ Միութեան տրամադրելի նկատուող չի բաւեր զանազան նպատակներուն որ ամէն

կողմէ կը խնդրուին, կրթական և հոգալին, և աւելի մասնաւորաբար Մասն. ի կարծողութեանց համար:

Երկրորդը՝ 15 Նոյեմբերին, Միութեան Նոր Շրջ. Ժին Բոտուրու վերջաւորութեան առթիւ՝ իրաքանչիւր Մասնաժողովի գործունէութեան վիճակը ցոյց տալով պայմանաւ որ այդ համարադրութիւնը տաւորուին մինչև 10 Յունուար կեղծ. զրբ. կուէ՛ չընդունակներ կցուած հարց որան պատասխաններուն հետ մէկտեղ:

Երրորդը՝ 24 Նոյեմբերին, Մասնաժողովներուն յանձնարարելով տարեկան նորագումը կատարել ըստ կանոնադրի վիճակաւ և կիսովին, յոռաճիկայ Շրջանին համար մէկմէկ հաշուեքննելի ընտրութեան ձեռնարկել, ու է զրամական ատարումի կցել հաշուեցոյց մը տպիւր օրինակներու վրայ, և վերջապէս համարային և ամսկից գումարի Միութեան անդամներուն և ամսկից մամը, մասնաւորապէս հիւր կամ գաղթական անդամներուն, այդ կերպով Միութիւնը արժանի ընկու. համար իր բոլոր կողմերէն և ամէկ միւրուն ոչքը վառ պահելու ղէպի Միութիւնը:

ԺԹ.— Միութեան Նոր Շրջանի (1 Մարտ. 31 Նոյեմբեր 1910, հայերէն ընդարձակ Տեղեկագիրք և հրատարակ հանուած ըլլալով, բազմաթիւ օրինակներով զրկուած է ըստ Մասնաճիւղներուն, ինչպէս և Միութեան թղթակցներուն:

Փախաբողները կրնան դիմել կեղծ. Ժողովին (10 Փողոց Նուպար վաչա, Գա. հիւղ.), Գ. Պօլի Մասնաժողովին (3 Փողոց Թաքիմ, Բէրա), և Միութեան միւս բոլոր տեղական Մասնաժողովներուն:

13.— Կեղծ. Ժողովը մեծաքանակ հրատարակ հանած է նաեւ փոքրագիր յայտագիր մը, որուն մէջ չափական տպիւր փութկոտութեան եղած են Միութեան կազմին, նորաստիւն և անդամակցութեան պայմաններուն նկատմամբ, ինչպէս և գրուած են Միութեան մեծագոյն նորարարներուն և հիմնադիրներէն ի վեր զրկուած նպատակներուն ցուցակները:

Ի դիմաց Հ. Բ. Բ. Միութեան կեղծ. Վարչ. Ժողովի Անտիպալիս և Մ. Ա. Լ. Զ. Ե. Ա. Ն.

Գահերէ, 31 Դեկտ. 1911

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Գրադարձ, 4 Փետր. 1912

Ձգադուսի աշխարհը ճշտացնելու աղին նպատակով զգալանկուած խումը մը իրաւասարդներ գիշերաջան տքնութեամբ սարքեցին թաւրոն մը, զոր քաջաշիրոզ հոծ հանդիսականներ կը պահելին տարաբախտաբար:

Երկուստարգներու շարժումը զարթոյնքի միթիւարութիւնը կը ներշնչէ թէ՛ և, բայց վաղուան պէտքին խաղաղ զրուելու հաւաքական կ'ըլլար կը տկարանայ անշուշտ՝ եթէ քաղաքին հայութիւնը՝ ունայն յետաւորածութեամբ չուզէ քաջաշիր հանդիսանալ իր նիւթական ու բարոյական օգուտը զիտող ձեռնարկներու, որոնք կը վարձուին ոչ թէ այս կամ այն հոսանքին պատկանողներէ, այլ ոչ տքնի անհրաժեշտութիւնը զգացող անհատականներէ:

Անշուշտ տեղացի ազգայինները մէկ կողմ գնելով իրենց թուրքութիւնը, ասկից վերջ իրենց ամբողջական ներկայութեամբ

պիտի խախտուեն երեսօտարգութիւնը, որ ուխտած է իր միջոցներուն ներած չափով, ընկ ինչ որ հարկ է, այսինքն տալ հետզհետէ շրտարար սարսուռներ տուող թատրոններ, որ անց սկզբնաւորութիւնը և զուտ այս շէրճութիւն երկայ ի յիշատակ Աւարայի Սրբիւններուն, որոնք ասկից չուզէ տալ իր գ զար առաջ հոգակցին իրզնի ազատութիւնը կաշկանդելու անկարելութիւնը:

Անոնց շարժումը նոյալապ բողոք մըն էր ընդդէմ իրաւունքի անբոնտարելիութեան, մարտական ու ներգաշնակ ազգական մը կենսունակ գաղափարի յաղթանակին չուրջը թրթրացող: Գաղափարին, որ սահմանուած է չանթի մը նման ճայթիլ պինդ զրուաններու վրայ որոնց մէջ զմուտ է սկզբնեցնել գիտութեան փրկարար լոյսը և ճատազայթիլ զարգացումի միտք ընդունակ ու պատրաստ զրուաններու վերեւ, ինչպէս չէլուց մեր սրբիւն տրեյօղէն-ուսուցիչ՝ Պ. Օննիկ Ուլենեան, որուն բանաստեղծութիւնը ընդմիջեցաւ մէկ ևս երկ ծափահարութիւններով:

Ի վերջոյ հին և նոր դիւցազն նահապետներու յիշատակին առջև յանկարտ յարգանքի հրաւիրեց ներկաները որոնց վրայ խորին ազդեցութիւն գործեց այս արտագին հրաւերը:

ՅՈՎԱԿԻԹ Թ. ՅՈՎԱԿԻԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒՐԱԶ

ԻԶՄԻՐ

Երէկ Ս. Ստեփաննոսի տոնադէպի վերանորոգութեան առթիւ կը գրէինք թէ Առաջնորդ Ս. Հօր և իր հետ շրջագայութեան ելլող մեր պատուարձան ու ամէնքէն յարգուած երեք մեծանուն Հայ քաղաքացի ազգայիններու առաջին օրումն մէջ իսկ գտած փայտին շնորհակալութիւնը խօսուն ստացոյցներով լեցուն եղած է արդէն: Այս առթիւ Առաջնորդ Ս. Հօր հետ տեսութիւն մը ունենալէ վերջ այս մասին, առանց զտողնապահութեան հոկատակը գործած ըլլալ կարծեմք, անպէրապահ ուրախութեամբ մը կուգանք հաստատել պիւճախոս թուանշաններու այն շարքը որ պատիւ կը բերէ Իզմիրի առատոնին և բարեկէր հայութեան պատուոյն ու արդէն ազգայնացեալ վարկին Առաջնորդ Ս. Հայր մեկ կը յանձնարարէ հրապարակաւ իր խորին շնորհակալութիւնը յայտնել Անուանուած Տիարք Մ. Անուանուանի, Յ. Իփիլիքճեանի և Մ. Էրիլէքի, որոնք համար էին իրեն ընկերանալ, և, իրենց հրապարակին վրայ արդէն ծանօթ անուն համայնով ու բարոյական ու ընկերական ազդեցութեամբ տալին օրէն իսկ զարկ տալ հանգանակութեան գործին: Եւ արդէն հանգանակութեան երկու օրումն մէջ, այն ալ մէկ մէկ ժամ հաղիւ միայն տեղ, գտած փայտին ընդունակութիւնը բաւական է իրը գերազանց ապացոյց ծառայելու և հիացում պատճառելու ամենէն թերահատաններուն ու սկիզբակներուն անգամ, — և թէ արդարեւ կրնան զիւ այդպիսիներ գոյութիւն ունենալ, — թէ կամ քին և բարեկամացողութեան առաջ ոչ մէկ դժուարութիւն կրնայ առկալ, մասնաւոր երբ Առաջնորդ Ս. Հօր նման կ'ըլլի, ետեղ ուն ու ամենէն սիրուած

յատկութիւններով օժտուող Առաջնորդ մը գործին դուրս կը կենայ և նախաճախողը ազգայիններ իրենց օժանդակութեան մեծ ու կարեւոր բաժինը կը բերեն և, ասոր վրայ պէտք է աւելցնել թէ՛ Իզմիրի «ճէնթլմէն» ժողովուրդին նման ժողովուրդի մը մէջ է որ կը գործուի: Իզմիրցի Հայր կրնայ արդարեւ ճատաբար պարծիլ թէ ինքը աստի է զոնգութիւններով մեծամեծ գործեր կատարելու, մասնաւոր երբ այդ գործը ըլլայ իր սրտին մօտիկ, և եթէ երէկ կ'ընէինք նոյն բանը վերապահութիւններով այսօր ի վիճակի ենք հաստատել երկու մասունք մէջ միայն կատարուած հանգանակութեան արդիւնքը զրապէս պարզելով արդէն: Մեր ընթերցողներուն դարմացական աչքերուն առջև:

Ահա՛ Զօրեքաբութիւն և Հինգաբութիւն օրումն հանդանակութեան անդինքը միայն:

Ազն. Տիարք՝	Օսմ. Ոսկի
Սիվրեսարեան, Անուանուան	150
Ղ. Եւսեյան	150
Թ. Սպարթալը	150
Լ. Սպարթալը	50
Կ. Արապեան	150
Ա. Աւետիսեան	100
Եղարք Պարթեան	100
Ստեփան Իփիլիքեան	75
Սարգիս Թադեոսեան	50
Արամ Համարձուսեան	50
Գոծամանեան, Անտոնեան	40

— Այսօր Առաջնորդ Ս. Հօր կ'ընկերակցին Ս. Ստեփաննոսի վերանորոգութեան համար բացուած հանգանակութեան նոր փայլ ու նոր գարի տալու համար Ազն. Գ. Պապիկ, Մ. Գոծամանեան և Ս. Մ. Իփիլիքեան Էֆէնդիները: Կարծիքս թէ իրենց խաղաղութիւնը կը մաղթենք իրենց սըրտովին:

— Առաջնորդ Ս. Հայրը երէկ մասնաւոր օրնութեան գործ մը քաջաշիրած էր Ս. Հսկախմեանցի և անուանուէրներ և ուսուցչական մարմինը, որոնք նախաձեռնող ժողովուրդի խորին ունեցած էին իրենց հաճեալ լուսնուն ալ խաղաղ Ս. Ստեփաննոսի համար բացուած հանգանակութեան և այս առթիւ իր գոհունակութիւնը յայտնած էր:

— Իզմիրի Կառավար. Վեմ. ձէլալ պէյ երէկ կէսօրէն հար այցելեց Հայոց Առաջնորդ Գիւր. Մատթէոս Մ. Վ. ընկերակցութեամբ Արտաքին յարաբերութեանց տեսուչ Ազն. Արմենակ Էֆէնդիին: Առաջնորդ Ս. Հայրը չընդունուած էր Առաջնորդարանի ժողովականներին Յարութիւն Իփիլիքեան, Տիար Անուան, Միարք Մ. Բաքիսեան և Վահան Պարթիզանեան Էֆէնդիներէ: Պատշաճ պատիւներով և մեծաբանութեամբ պատուաբերուելէ հետք սիրով իր տեսակցութիւնը մը ունեցած է ձէլալ պէյ և երկարօրէն տեղեկութիւններ տուած է Էրզրումի հայոց մասին գոհունակութիւն յայտնելով Հայոց իր նըսկատամբ ունեցած համակիր վերաբերումին համար, նմանապէս փափաք յայտնած է յառաջիկայիւ այցելել նաեւ Իզմիրի Հայոց վարժարանները, կէս ժամու սիրտ իր տեսակցութիւնէ մը յետոյ հրաժեշտ առած է Վեմ. Կառավար. Առաջնորդ Ս. Հօրմէն, իստ ռանալով աւելի ասէպ տեսակցութիւններ ունենալ Ն. Ս. հետ:

“ՉԱՅԻՆԳ”Ի ԾԱՌԱՅՈՒՆԸ [167]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ՀԱՌԱՋԱՆԱՑ ԿԱՍՈՒՐՁԸ

ՈՍ.

ՄԵՆ ՍԱՏԱՆԱԳԻՆ ԲԱՆԱԿԵՏՂԸ

Սակայն ժան տը Մէտիլի իր ամբողջ յենարանին վրայ ինկած էր, և աչքերը կիսովին գոգած՝ դաժան և հեգնական նուրբ նայուածքով մը կ'ուսուցնասիրէր Ռօլանը:

— Այսպէս ուրեմն, յարեց Ռօլան,

կընդունի՞ք... Առանց խորհրդածութեան, առանց վարանումի, մէկ անգամէն կ'ընդունի՞ք:

— Ինչ հարկ կայ երկար բարակ խորհրդածութեան, գոչեց Մեծ Սատանան: Գաղափարը հիանալի է, կ'ըսեմ ձեզ, և կ'ընդունիմ:

— Ինձի կը մնայ քանի մը առարկութիւններ ընել ձեզ:

— Ձեզի պէս խիղախ և զգուշաւոր մարդու մը կողմէ կ'եմ առարկութիւնները սիրով կ'ընդունիմ, Գաւառեան:

— Ահաւասիկ ուրեմն իմ առաջին առարկութիւնս, ըսաւ Ռօլան՝ միշտ միևնոյն հանդարտութեամբ: Անկա ուղղակի ձեր անձին կը վերաբերի: Այնպէս կը կարծեմ թէ դուք՝ ամէն բանէ առաջ՝ զինուորական մըն էք: Ի՞նչպէս կը կարծեմ թէ զիւսանակութիւնը ձեր կ'ըստ հասն անկումին պատճառ պիտի ըլլայ:

Արդարեւ, ձեր բանակը և ձեր ճիւղերը միացնելով մեծաքանակ ուժերուն հետ՝ կրնանք զբաւել Բոսալիան, թէ՛ և այսօրինակ ձեռնարկ մը ինքնին՝ ձեր ենթադրածէն աւելի զմուարութիւններ ունի: Միլան, Ֆլորանս, Բիզա, Մանթուա զօրաւոր հանրապետութիւններ են որոնք անարկուծ նիւթակցութիւն մը պիտի կազմեն: Բայց ենթադրեք թէ տուրք թերեւ աւելի տարիներու տարեանհից պատերազմներ, յետոյ յաջողք, ենթադրեք թէ պարտուած Բոսալիան յօժարի իր տէր ընդունի ձեզ: Միլան իսկ անկարելի ենթադրեալ ընէք թէ պապը հաւանութիւն տայ ձեր թագաւորութեան, Եւրոպա անտարբեր մնայ անոր կողին... Այս ամէնը ենթադրեք... Ահաւասիկ մօտաբար առջև կը գտնուիք... Ձեր դերը աւարտած է: Անոր դերը կը վերաբերի Ձերուարական կ'անհետանայ, կը մոռցուի, զիւսանակեալ

կ'իլլէ այն արեւնոտ տեսարանին վրայ զոր դուք պատրաստած էք... Ի՞նչ կը կարծէք որ պատահի այն առեւ:

Ժան տը Մէտիլի խորին ուղղութեամբ հետեւած էր Ռօլանի խօսքերուն:

Իր չրթունքներուն հեգնական ծալքը անհետացած էր:

Իր քաղաքաւոր և յաջողակ զինուորականի զէմքն ցոլացող անսահման ինքնապատկանութեան երևոյթը ջնջուած էր: Ռօլան զգաց իր յառաջ բերած ազդեցութիւնը և փութաց շարունակել:

— Ձեմ խօսիք նոյնինքն Վենետիկի ստորգ և թերեւ յաղթական զինադրութեան վրայ: Վենետիկ՝ որուն ճակատագիրը աղետալութեան ապագայի մը կ'առաջնորդէ զինք. Վենետիկ՝ որ ղէպի ծով կը նայի և ոչ թէ ղէպի ցամաք. Վենետիկ՝ որ խաղաղութեան, զաճառականութեան

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐՈՒՄ Է
PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՕՆԻ ՄԷՋ 1782 Վ.Ն

Ընկերութեան ընդհանուր գումարադրութիւնը

Պահեստ, Գոյքերը ևն. աւելի է քան

վճարած է մինչև այսօր վեճարկներու համար աւելի քան

Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովայրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կորուստի, գործարաններ, ևն. նպատաւոր պայմաններով:

L'INTERNATIONALE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՇՆԵՐՈՒ

Հաստատուած է ՏԻԻՍԷԼՏՐՈՒ

Այս երկու ընկերութիւնները կ'ապահովայրեն ծովային արկածներու դէմ ամեն տեսակ ապրանքներ խիստ նպատաւոր պայմաններով:

Լիսպոն քաղաքացոյցիք Իզմիրի և շրջակայից համար

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այս երկու կ'ապահովեն Սիւրիանի քաղաքները Եւրոպայի 9-10

EXCESS

INSURANCE CO LTD

Winchester House

Հաստատուած է ԼՈՆԴՈՆ

ԱՆԳԼ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՇՆԵՐՈՒ

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՍՔԻՆ
Կըզմուտի հետեւի վաճառատուներուն
մէջ:

ՀԱՅ ԼԱՅՈՒՆ ԵՒՆ. ԵՒՆ.

ԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՋԱՐԵՆ ԵՆՈՐԶԱՐՈՐ

Հայոց քաղաքացոյցիք Լիսպոնի համար
Կեղծանկար գեղարարը զովեւորակէտ
չունի, ծանօթ է արդէն բոլոր Իզմիրի
քաղաք և անխաղաղ գեղեր, պատրաստ
տեսիլներ արտադրող և կարեւոր ամեն
Հոն կ'յաճախեն ակաւաւոր բնիկներ:
150-147

ԼԸ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԷՆ

ԱՌԱՍ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ՍՈՒԱՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատուած է 1867 թ.

ԼՕՆՏՕՆ

Առանձնապատուկ ձեռնարկ կայս. և թագ. կողմով. հսկողութեամբ

ՄԱՍՏՐԱՆ

Ցայսօր իր Ապահովագրականութեան վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

ՄԱՍՏՐԱՆ

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.

հետեւի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւածով կամ հասցիքի մը վճարմամբ
անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Թիֆլիսի և խնայողական ապահովագրութիւնը:

ԼՕՆՏՕՆ

Բոլիսներու պայմաններն ամեն նորոգումներն են և ամեն անհատական
Տեղեկութեան համար գիտել ընդհ. գործակալներու:

ՔՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷՋ

Քիւրիւմ քաղաք օդու խառն

ՐԻԿՆ. ԼԱՍՏԻԿՆԵՐ ԵՒ ԱՆԳԼ. ՍՈՒՇԱՍՊԱ
ՃԱՍԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՈՒՍԱԿՆԵՐ ԵՒ ԳԱՒԱՋԱՆՆԵՐ
ՈՐ ապահովագրութիւնը գիտէ

ՅԱՎՈՐ ՊՈՍԹԱՆՃԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ

Շիշեմիսի վաղոց

Հոն է ԴԻՍԷԿՈՒՆ ԼԱՍԹԻԿՆԵՐ. ԵՒ ՔԱՎԱՆՑԵՆԻ

ՍՈՒՇԱՍՊԱՆ, ԴՈՐԱՋԵՒ ՊԱՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

ԳԵՂԵՍԻԿ ԳԱՍԾՉՅՆԵՐ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ
ՀՐԴԵՇԻ ԵՒ ԿԵՆԱՅ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնադր 1720 թ. ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան
վճարեալ Ապահովագրականութեան
ՀՐԴԵՇԻ ձԻՒՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը
կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատաւոր պայմաններով:
ԿԵՆԱՅԻ ձԻՒՂ. — Ընկերութիւնը նպատաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ
ամբողջ կեանքի տեսչութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնը, Ընկերութեամբ
ապահովագրութիւն են. ևն. Աւելի մանրամասնութեան համար գիտել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ

Ա. Ո. 5,000,000
» » 42,000,000

Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

ԻԶՄԻՐԻ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Օսմանեան կառավարութեան քննիչները տակ և մասնաւոր արտադրութեամբ կազմակերպուած արտադրանքներու հինգերորդ մէկին տոմարները ծախու հանուած են: Այդ տոմարներուն թիւը 28,000 ըլլալով, տոնոց կէսը 14,000 զանազան արտադրանքներ կը շահին: Ասիկէ զատ, տասներեք մեծ պարգեւներ արկուն:

Տոմարները գիւրամտաշէկի դարձնելու համար կարեւոր զեղծ մը եղած է անոնց գնոյն վրայ: Երեք կ'ըլլէ տոմարներ կը ծախուին. կէս, մէկ քառորդ և մէկ ութերորդ. կէսին գինն է երկու մէկ, քառորդին՝ մէկ մէկիս և մէկ ութերորդին կէս մէկիս:

Օրինակի համար, մէկին վեց, այսինքն վեց վիճակահանութեան մէջ 50,000 ական հատ վեց պարգեւ, վերջին եօթերորդ վիճակահանութեան հինգերորդ թիւով մէջ 250,000 ական հատ հինգ պարգեւ, եօթերորդ վիճակահանութեան ամենէն վերջին թիւով մէջ մէկ հատ 1,000,000 երկու հատ 300,000 զրուշի, ընդամենը տասներեք մեծ պարգեւներ կ'իլլեն: Ասիկէ զատ, 75,000, 100,000, 125,000, 150,000, 200,000 զրուշի, և ուրիշ հազարաւոր պարգեւներ կը շահին:

Եթէ երեք 13 պարգեւներն ունենա ինչ պատկանած վերջին թիւով մնացած կանոնագրին համաձայն, միևնոյն թիւը կըրտահին թէ՛ մեծ և թէ՛ փոքր պարգեւները, այնպէս որ մէկ թիւը կըրտահին կը շահած կ'ըլլայ 1,500,000 1,400,000 1,300,000 զրուշ, որոնք մարդս մեծ հարստութեան մը կ'արժանացնեն: Այս հաւանական պարգեւն ալ պէտք է նկատուի ինչ անհոյսդ:

Այս տոմարները կը ծախուին Իզմիրի Մոսկովի փողոց թիւ 10 Մօրաօչէ Լէվի Էֆենտիի պանդան, ինչպէս նաեւ Եւրոպայի ֆէրմանէ 6 Պէնիամին Տէվիտտ Էֆենտի, տիրն սենեակը: Դուրսէն եկած ապրանքներուն համար ուղղակի պէտք է գիտել Մօրաօչէ Լէվի Էֆ. ի պանդան, իսկ քաղաքի մէջ գնորդները պէտք է գիտեն Պէնիամին Տէվիտտ Էֆ. ինչպէս նաեւ անոնց մասնաճիւղերուն, այսինքն Կիրիւ խան թիւ 26 Դապա Սեյանիքիւն, Պիթ-պապուր սեղանաւոր Աքին և Չիքուրլէ, Ֆրանկաք Քաղ Յուսուֆ օղլու. բաւած թիւ 5 Վանախատին, Չուխա Պէտլուէն թիւ 7 Մար. մարա Բարամանլուտի, կառավարութեան մօտ գրասենտը Հաֆիզ Անվա Սապրի և սեղանաւոր Իլիա Րէպի Էֆենտիներու խանութներ, ինչպէս նաեւ բոլոր սեղանաւորներու մօտ:

ՏԵՐԵՆԻՍԻՒՄԻՆ

ԱՂՆԻԻ ՏԻԿՆԱՅԲ

Բարիքի բոլորը կամ աւելցողը ուրիշ ֆէրմը որը համայն աշխարհի մօտան կ'աւելցնեն, չեն կարող ձեռք պէտք եղած շիրտ-թիւնը տալ Եւրոպայի Տիվա Diva գործը որ Բարիքի հինգերորդ թիւով մարդուն է, և որ կը գրուածի միմիայն Լուվր փառատունցմէ Diva, Diva

ԲՕՄԵԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՐՈՆԱՅԵՆԻ Ս. ԲԵՐԴՊՈՒՐԿ

Դրամագլուխ ամբողջութեամբ

Թիւով տրուած 30. 10,666,660

Պահեստի գումար » 187,322,000

Ապահովագր. վճարեալ » 581,115,000

Ապահովագր. և գլխավճար 1908 ընդունուած » 83,232,000

Ապահովագրութիւնը Կրակի դէմ ֆոխարումքեանց դէմ, Կեանքի համար, Ամեն տեսակ արկածներու դէմ ճանրորակաւ ամեն վստահեցնող համար ցլուի եւն. եւն.:

Տեղեկութեան համար գիտել ընդհ. ներկայացուցիչներուն:

ՄՈՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՈՐՈՒՆ

Բաւած Կընտրելի 14

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ ՔԱՄԵԼԻՍ

(ՆԱԽՈՐԴ ՍԱՄԱՐԻԹԵՆ)

ՄԱՍՆԱՃԻՂ ՖԻՆԱՆՍ ԲԱՆ Թ. 33

Վաճառատուն մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ: Ձմրան յաւաքիկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք սխալ կըրան գոհացնել ամեն նորաճաշակները: Դիտելու անհամեմատ ամենութիւն, ապրանքներու տոկոսներ թիւն անմեղի չէ՛ Այցիկեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻՍԻ Վաճառատունը համոզուելու համար:

ՏԵՐԵՆԻՍԻՒՄԻՆ